

ԹԱՎԱՆԴՈԿԱԹԻՒՆ

ԳՈՎԱՆԱՑ ՅՈՒՆԻՑԻ ԱՎԱՍԱԼՈՒԹԵԱՆ ՓՐԱՄԿՈՒՄՆ.
ԵՊՀ. Ա. ԿԱՍԵԹԻ ԱԽՏՏՐԱԿ. (Պատկերազարդ.)

ՈՒԽՈՒԾՆԿՑՆ

ԱԽՏՏՐԱԿՈՒՄՆ — ՖԱՍՈԱՊԹՈՒԹԵԱՆ ԻԽՆՔԻՐ: —
ՀԱԽՈԱՊԹՈՒԹԻՒՐ ՆԱԽԻՆԱՑ ՊԱՆԿՈՒԾԻՄ ՓԱՍԻ:
ԴՐԱՆՆԵՐ — ՊԱՍՈՒԹԻՒՆ ԻՆԱՅ ՀՐԱԳՈՒԹԵԱՆ:
ՀԱՄԱՌԱՍԱԿՆ — ՊԵՐԱՎԱՐՈՎԱՌ ՄԵՎԱԳՈՎՐ:
ԻՐԱՄԱԳԻՆԱԿՆ — ԻՐԱՄԱՆ ՀԱՐՈՒՑ:
ՄԱԼԵՏՆԱԳՐԱՎԱՆ — ՄԱՆՄԱՆ ԾՎԱԿԱՀԵՐ ՆԵՐԻՄՆՖԷԱՆ
Եւ ԵՐԻՔ ՀԱՐՈՒՑ:

ԱՐԱԽՈՍՏԱՏԵԱԿՆ

ԱՐԱԽՈՍՏԱՏԱԿՆ — ՄՈՒՋԱՊՐՈՒԹԻՒՆ:

ԲՈՐԱՅԵԿՆ

ԻՆԱՅ ՈՒ ԺԵՓԻՉ — ՎԵՐԾԻՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻՆՔ ՎԵԱ ՄԵ:

ԱՅԼԵՆԵՎԵԼՔ

ՆՈՐԱՎՈՒՐ — ՏԱՏՏԱՎԱԿՆ — ՄԱՄՐԱՎՈՒՐ

ՔԱՂՋԱԿՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՈՒԽՈՒԾՆԿՑՆ

ԲԱՆԱՍԻՒՐԱԿԱՆ

ՑՈՒՐՈՒՐ ՑՈՒՐ ՑՈՒՐ ՑՈՒՐ ՑՈՒՐ ՑՈՒՐ

(Ը-Ռ-Ռ-Ն-Ե-Ր-Ռ-Ն-Ե-Ր-Ն-Ե-Ր-Ն)

ԱԿԵԲԻՆ ՄԵԽՈՐԱՎՍ ՏՐԱԲՆԵցւյ աւանդած
ՀՆՁՄԱՆՔԻՆ պյաօրւան ՏՐԱԲՆԵցւյն ՀՆՁՄԱՆԳՆ ՀԱ-
ՄԵԽԱՆ ՀԵՆ, Եւ ու ՆԱԽԻՆԵՐՆ ԿՈՐԵՎԱԿԵ գրածն
այժմու ԿՈՐԵՎԱԿԵ իշրագամնիք: ՀԱյերէն պյու-
ռեբնէք՝ ձայնաւոր եւ բաղաձայն՝ խորած են
ՆԱԽԻՆԱԿԱՆէն: Ի ՄԵԽԵՐԵԲԵԿՍ ՀԱՐՈՒՑ: (Ցող ան-
կէ ելած գաղթականութիւններն, որոնց վայ
շատ անգամ խօսուած է:) Սցին պատմակն ար-
գեանց, որ ուղիղ բանդաւառնեան առջեւ ոսկէ
ԵՐԵւայթ մի է լեզուաբանակն եւ ոչիք աւե-
լի, ինդրէլի է Տադումն եւ Պատմաւը:

1. Կարծուածէն եւ ցայսօր քարոզուածէն
շատ աւելի հին է Հայերէնի ՀՆՁՄԱՆ պյա այլ-
պյութիւնն եւ գարաւոր ժառանգ ութեամբ հաս-
ատառած: — Արգէն ժնն, ժնն գարերէն աս-
դին (Թայի համի բաղաձայնիք պյա խօսելով)՝
Հայերէն նուրբ տարածուաց ՀՆՁՄԱՆ առած կերպար-
անափոխութիւնն ախներեւ է մեղի. Եւ լեզուա-
բանակն պյանդն իրովի հաստատած Տառա-
գարձութիւնը գրեթէ իւր լրացեալ վիճակին մէջն
է: Այսու հետեւ նուրբն ցատ նախնեաց՝ պ, ֆ, ռ,
ժ, ճ = թ, կ, է եւայլն կը Հնչեն միջակ օ, յ, շ,
եւայլն, ըստ մեր պյժմու ընդ Հանուր արտասա-
նութեան. Եւ զնուրբքն կը փոխանակեն միջնին
ըստ նախնեաց՝ թ, ժ, չ, չ, լ = թ, գ, ճ եւայլն
իրին = թ, կ, է եւայլն:

Ժամանակին գրիններն օտար բառերը հայ-

երէն կ'ուղղագրեն պյա նոր դրութեամբ, որ աւ
իրեց բանկանն եղած է. եւ կը գրեն ու միշտ
ի լսելց վարկարազի, պյլ մանաւանդ թարգ-
մանութեանց մէջ՝ օտար ուղղագրութիւնն աչքի
տակ ունենալով. Անեւեկից՝ արա եւ պարփէ,
եւ յԱրեւ մանց՝ փուանի եւ լատին (Ցունարէնի
հետ շատ նուազ կամ ոչինչ գրաւոր յարաբե-
րութիւն կար, կամ անուղղակի միջն որուն մէջ
շատոնց բիւղանդեան պյլշլութիւնը կրած էին
թ, ր, ծ համի տառերը, կամ օ, յ, շ ձ ձայները)՝
Եւ պյու ոչ ի կիլիկի միջն, գրականութեան
միջամյուն, որ թերեւս իրեւս գաղթականու-
թիւն սկսած է, պյլ նաեւ ի Միջեւրիկեպս։
Միջեւր թժշկապետ՝ Հերացի էր, Պարփաշայոց
զաւակ, արեւ ելան սահմաններէն, եւ ժամանա-
կին յարմարագրութիւնն ունի ընդ Հանրապէս,
կամ լաւ եւս՝ նոր տառագրածութիւնը. Սցնպէս
եւ պյլք: — Բայց աւելի խօսող են նիւթեակն
օրինակները:

Մեր պյժմու (արեւմոնեան) ընդհանուր
գրութեան կատարեալ նմանութեամբ՝ պյա դա-
րեն աւ իրեւս բնազեցիկ բերմանը երկու գան-
հն եւ նոր կը զանազանէն օտար բառերը¹.
Հնինը ըստ նախնեաց ուղղագրելով կամ ասի-
նեացիք աւանդեան անփոփոխ պահելով. Կիբոս,
գերման, Ռուբէն, Անդրնիկէ, Թերուտուութ, պեն-
տէփուու, եւայլն. իսկ նորերն ըստ ժամանակին
Հայկակն հնչմանն. բիլի² ողբանաւ, (Prince
Bohemian,) Պորն Թորոս³, (Baron,) եւայլն.
Բայց շատ յաճախի հին անսանց մէջ եւս կը
ասունը նոր ժամանակին յատուկ խորումներն ի
նախնեաց, մանաւանդ լ, ա, լ, ա, ի փինչ լ, թ, ա, ա:
Նշնպէս հին յաւական եւ արաբական բա-
ռից մէջ զոր իրենք նոր կը լսէն նոյն պագերէն՝
անոնց նորագրն ՀՆՁՄԱՆ յարմարելով կը խոսո-
րուի ի նախնեաց, եւ կը գրուի լուաւուս (Lew-
սաւուս), Ա-Ն-Հ-Ն-Ե-Ր-Ն (Վարթարա), միշտ եւ ամէն աեղ
Աբոս, որոնցի բար, ուշ, տողոր յար (հինն ի-
ուղոր ըստ յն չափարաւ). Լոտիկ, Ալիկի, Թայն նոր
ըստ յս չափարաւ:

¹ Տես Յառագրածութեան Հատուածոյ պիեթը
Քիւ 5, Երեւ 75.

² Արք Խոստացոյ գրութեամբ՝ պիլց, իրը գեր-
մաններն Prince.

³ Թորոս կրթատ անուան ուղղագրութեան փառ յա-
ջորդ տողերու մէջ. (Երեւ 212. Դաշտ.)

Կ կոպ համ խողող ըստ. (Պաշ. օքրե, ամ. Ք-
վերէ) Սիկիմար Հերացի եւ ժառագրած նախօժ լուու-
թուն արաբից բառով կը մէկն. “Կասոր տակ, որ է քա-
պարփ ասէ, Կ’երեւա թէ աւել ենածք եւ գործածիան
եւ արաբական, ամանի կ’ըսուէ բարցութեամբ ուուրուսի,
շուշէնէ ու գուշէնէ ու գուշէնէ ամանի բարցութեամբ արա-
բարու անդրական են ուրիշ գրութեամբ արաբարփ բա-
ռերու անդրական են ուրիշ գրութեամբ արաբարփ բա-

արաբերենէ, (*Լաօծիքա, Տելեւքիա, Ապասխից*)
կամ *Հյուն եւ Նորոյ բաղադրութեամբ Ապասխից*
(Կύπրօς), *պէտքագոս* (*ձքչութագոչ*), *բրոտո-*
նոտար (*prototarius*), *Վարդմէտպազ,* (*Վարդի*
ճառապազպազ, *մըրգի*)

$\rho = p.$	$q = b.$
$\rho \nu \chi \ell \beta \delta,$ privilége.	$\eta \omega \rho \pi \nu \eta \omega \mu \beta \nu,$ le baron
$\rho \omega \omega \eta \ell \beta \kappa \nu,$ apostoli-	Baldouin, (Baudouin.)
$\rho \nu \omega \beta \ell \kappa,$ plaider. [eon.	$\Lambda \rho \nu \omega \kappa,$ Lebrun.
$\rho \omega \omega \omega \omega \sigma,$ aposthema.	$\eta \omega \eta \ell,$ bail.
$\eta \omega \rho \pi \nu \ell \kappa,$ em-	$\Omega \omega \eta \kappa \ell,$ Isabelle.
pereur. [maris.	$\lambda \omega \rho \pi \eta \beta \kappa \omega,$ arabica.
$\omega \rho \pi \mu \omega \omega \omega \rho \nu \kappa \nu,$ spuma	$\Theta \omega \kappa \ell.$
$\varphi \omega \rho \pi \nu \kappa \nu,$ chaperon.	$\Omega \omega \eta \kappa \ell,$ Baudouine.
$\varphi \omega \rho \pi \kappa \nu \omega \sigma,$ erapium.	$\Pi \omega \eta \kappa \nu \kappa \nu,$ Thérèse. *
$q = c, k.$	$l = g.$
$\varphi \omega \kappa \nu \beta,$ $\varphi \omega \kappa \nu \eta,$ $\varphi \omega \kappa \nu g,$	$\psi \omega \pi \omega \sigma,$ Guillaume.
comte.	$\varphi \omega \pi \omega \omega \kappa,$ ($\zeta \kappa \nu \kappa \nu \omega \omega \omega \kappa$ ju-)
$c = \text{c, marranis}$	$\omega \omega \pi \omega \kappa \nu \kappa \nu,$ galbanum.

պայտ, պայք, προէξ. կալորիդում, capillum.
գաբրիլում, lactinea.

E-mail address: (vsgavda)

3rd year. γ = η.

Աղայիս, Աղամանսոս. **Աղաթիաս, Ագաթիաս.**

$$n = t$$

$$n = d$$

գոնզապել , comes stabuli, (connétable.)	Տամ Ծիծ , Dame Alise.
դրմիկին , terebinthus.	Բնաւզը , Rainaldus, (Re-
լատինին և լատին , latin.	առկի , բույզ, due. [naud.]
առելէլ , otrière, (octro-	մաթժիկ , ծածիչող.
նիդրում , nitrum, [yer].	առավագ , douaire.
	մինհել , défendre.

$\mathcal{L} = q_L \cdot \text{ch.}^t$	$\delta = g^t$
Лауреат, chambre.	Лореат, Roger.
Лярпетон, chaperon, [tier.]	Лярпетон, лиге.
Ляшебль, chastier, (châ-)	Ляшебль, привилегия.
Лиарфельдт(ен), maréchal.	Лиарфельдт, mariage.

Ա երին օրինակներու վրայէն կարելի է պայտիսի
հետեւութիւն մը յառաջ ըբերել: — Ը եւ ն, նայազի
չ եւ գ միւսնայն հնարյան խառնութեան եւ թւուր-
թեան առաջանաւութիւնների մէն: Այս պինդարեան
— չ եւ գ = ց գործադրութեան քր վկայէ թէ այս
ժամանակներին կ հսկացնի եւ գ թւուրդոյն հնարյան
առաջ էին, նաևս այժմ արեւմտեան-հցա սփորու-
թեան: իսկ հունական chaloneց բառին մէջ՝ հ. լ. = ց
գործադր և նախընթաց և ռազմականին պատճառաւ. (անս-
կան 10, եղան 167:)

Սակայ է եւ և մայներու զանապալ՝ — օրինակ կը
քերուի Գր. Մատիսոսին նորանին տառապարձ-
րին է իւնականէն՝ «աշխատ» (ն այսու), — Մատիսո-
սինը, ու ինք հեր անոն չը գրի Մատիսոսին. Անդ-
արդը բառաթիւն մը բառաւան է այս եղանակ տառ-
զարձանթիւն մենքնու։ Ենթէ այս ժամանակինքն առ-
ի ցայտ յարագուածնին ներկի Համարուած էր յուն-

¹ Τριανταφύλλης πηγήσαν, ότι δεν είναι θεωρούμενη γεγονότη, αλλά σε μέρη περιοχών στην Ελλάδα έχουμε ήδη φανταζόμενη την θεωρία της ιδιαίτερης προστασίας από την παραβιάση της ανθρωπότητας και της προστασίας της ανθρωπότητας από την παραβιάση της ανθρωπότητας (Περιέργα Συζητήσεων για την προστασία της ανθρωπότητας), όπου την προτείνει επίσης Σάντζος (για την προστασία της ανθρωπότητας) και ο Καραϊσκάκης προτείνει την προστασία της ανθρωπότητας από την παραβιάση της ανθρωπότητας.

Սեր Խանին մատենագիրը՝ ինչպէս յուշական և եւ շ գրերու մէջ՝ Նոյնպէս Խանւ առօրի Տ եւ ՛ (այսուհետ եւ Ա Շ) բամականեածու մէջ որպաշի խորաքիթ իւղական մ'ուղենին. Եւ անկայդ կանանա. Կը յարցուի Ենի սուրենը ինչպէս Եր երկուց պացա Գոխագարծ կարգա ժամանակակից Տիգրանը կը պատահէին: Կայս Տիգրանի կըսութիւնը կամ Համայնշութիւնը կը պահուէր Խանւ Տաւունց եւ Ալուսուն մէջ: Եւ եւ այս:

Հայութեն ի կը գործառուել՝ առ ի ցոյն պատշաճագունք՝ Ասուցած ա հօկորդամայն գրին անդ. (որ է = բարձր շ ՊՈՒ Ն Հ) ։

Հոգեց, Ապօքովի, Եղիշակիմ։ — Աւին, Ցետոնիմ, +ոռ, +առող, +ահանայ։ — Խառան, Բախար, Խեւացի, Խեւայի։
Այն օբինաց բաւական համաձայն է լիդինդարեան
և, տառապանձութիւն։

¶Եր թաւ բատականներուն այս օրինաց գործածութիւնն արել ենքան (արար, պր., տեկ.). Խըզաց տառապարձութեան մէջ՝ շատու ի վրբ հասատուած է արդի արելու համար Հայոց քով. ուստի իրաւաք ասոր պահպանութիւնն այժմ էն. Կաւկաչից ինչն գուածեց մէջ կը պահանջն զանգառուելունքի:

Ցայսվայր ըսուածն հաստատին բաղմակիւ
օրինակներէն քաղուած սակաւաւորք:

1 Յաւեց Հետ իմանալու է Նաև Լատինը, և Ա-
սորդ Հետ Երրակնեց է Արարացիք:

առաջինն անարատ պարսկերեւ է Տրյուկինն ինչ էլ ողի
(առաջ ինը գրաւու Ծանոթ), և երրորդը պարացեց
Տրյուկինն այս մեջ ինչ էլ ողի: Սակայն հոգած փեշ է լուսա-
(առաջինը), հոգած փեշ է և այս, (առաջ ծանողի), որ
մեր զի՞ն բժիշկացած մէջ յանցու ին հանդիպիր:

Ես անձնական մէջու յատառ յատառ է հոգաբարձի
պարագան (առաջ առաջ, չ ու դիմ յատառ էնիս է), մեր
անձնիք, ինչպէս անու առիք ինը ապրէք, ոչոք կանաչ անձնիք
եւ կամ (առօքի պարագ մէջ) է, ու կամ ու կամ գոյն պարա-
յաց ու մը ժողոված անձնական է, որ ինձ զանց շա-
ներ է և կը հնէք. առաջ, (ինձնան թարի ինձիքան, հա-
շարի, գրինադ, մի պահան, քատան, եւ այլ, եւ այլ).

Այսլամիվ բաւականէն աւելի ցուցուած համարելու ենք նոր ուղևորնեան կողըւած հայերեն հնչմանց շնորհիւնը. դիտելով գիտազրաբար որ ոչ մի կամ երկու այլ բազմաթիւ գրողներ, այլուայլ աւատուներէ, պյեւսյ ժամանակ՝ դարբով յառաջ աւանդած են մեզի պյո նոր գրութեան կերպն, որ անընհատ մինչեւ մեր օրերն հասած տիրող եղան է՝ հետզետէ իւր որոշ կերպն աւալով:

Կ'ըսենք “Հետզետէ որոշ կերպ առածն. վասնի շմոցու եւս պարագայ մի է՝ որ պյո նոր տառադրձութեան առաջին ժամանակները. (ԺԱ, ԺԲ դարեր) Անցման դար երեւ էին (թիօծե ծե ծե) ի հոյն ի նորու տասին եւ համապէս միջակային երեպարանք մ'ունէին. պյանին դեռ հայտնուու էր տառադրձութիւնն, ըստ մասն նման հնապունին, կամ կիսու կէս, տարածամու եւ անհատատա գրութեամբ. իսկ մեծաւ մասամբ՝ բոլորովինն որու Ամենայն ինչ կը հաւաստէ մեզի՝ որ ոչ թէ որոշեալ նոր գարոցի մ'օրինաց հպատակութիւն էր պյո, այլ թէ իւրաքանչիւր զի իւր բնակներ ազդեալ կը գերի իւր ժամանակակցաց լցուուն ու արտաքրութեամբ, թէեւս սուեկ գթելով. իւ պյո իսկ է մեր փնտուածք՝ Անըրազէս ամենայն ինչ կը զուգըմանց հաւատուելու՝ թէ միշին զարումէջ Մերորոցեան հնչմանը մեծ յեղափոխութիւն կրած են չայ ազգին բերանն ի Միջերկրեայց:

Նթէ սոյն փլշնդարեան այլցութեան նաւեւ մէկ մեծ մասը, կամ երեւութիւն էականը կարենայինք յատագոյն սխալագիր դրացաց բաժին հանել՝ մինչեւ ժեւ, ժօ դար իսկ մեր թէ չեթեման եւ լեռնեանց գարերուն անվիւզ հնաձեւ ուղարկութիւնը յաջրդ ժամանակաց գաղափարութերն ազաւացերէն. (զօր պատճառ չունինք ենթադրելու!) — զարձաւ մեր հարց եւ հաւուց եւ նախահաւուց օրերեւ յառաջ եւ շատ յառաջ կատարուած իրականութիւն մը կ'ունենանք աչքի առաջ: Բայց աչ մագաղաթեայ երկամագիր մատենից մէջն է որ կը կարուանք պյո խոչոր տառախաններն եւ իր թէ կը լսենք ժամանակին արտաքրու-

թիւնը. ի գիշ ներդնում, ներդյեմ, հու, նորդման, եւալյն. պյանիքն է է, եւ + է է, եւ ն է ր: իսկ բոլորդիր հին մատենից մէջ անհամար են նյժապահիք. սովորական են զոր օրինակ են փիսի եր, (Եր ՛!) նաեւ վես փիսի վեր, (որ վորդին ուականն էր.) նստաւ փիսի նոբոր, սեւ փիսի շեւ: (աղջական շեւ, սեռական շեւ, լո. Տիցի-Առաջ, որովհան փիսի այլութէ: եւ բառական յաձան՝ այսի, զայս, (լու. thus,) եւալյն: Տասախալք տեղի չունին եթէ ոչ երկու նմանաձայն եւ մանաւանք նյժապահն զրերու դորձած ութեան մէջ: Որչափ անհերեթ եւ որչափ յաձան են տառախալք, նյժապահ: Հաւասի վկայը են գրին արտաքրութեանն:

Եթէ ո, ի, ո, ե, ճ գանինիք = է, ո, թ, շ, շ ւ. տակաւուն եւ դարու սահմանն մէջ էր երեւովիթ, սակայն հատու որչիչ են եւ հակառակ թերորագեան դրամեան նախ է, է, ո, թ, շ, շ = է, ո, թ, ւ, շ, շ, եւ երկրորդ՝ ո, ի, ո, ո = ե, ց, ց, եւ յայս է միջն եւ ստորին գարուց նոր արեւատեսաց հնչման հետ միացյութիւնը²:

Այսպիսի նշանաւոր երեւոյթ մ'այս օրս հարկան ի նրուսսասան աւելի ընդուսուցիչ եւ ուղարկա է քան ի Տաճկաստան: Կայ կլիկերի մէջ բոլորութիւն առնվոր՝ հետեւցուցաւ է մեծանուն ուսուցապետն Մ. կմի՞ թէ այժմն արեւետան հայ հնչման սկիզբն ու ծագումն ի կիրկեցոց է. — սեւու թիւն մ'ոյ անհամանա վերացն է իրմէ տարիներով ետքն երեւան. եւաններն, որոնք գեռ երեկ կը հոգակին զնոր հնչումն իրեւ ժթ գարուս ծնունդ մ'ամսաւոր քաղաքի մը յատուկ: Միայն կէս մ'ալ կայ մագրութեան արտանի: եւ է զանազնութիւնն որ կայ ծննդեան եւ երեւան ելլուր մէջ: Աղջական արտասանութեան փոփոխութիւններն ինչ-

¹ Այսպիսի զաւս կամացական ենթադրութիւնն մ'իշրաժ կ'իմայ դիմումուն՝ որ բառն հին նախանաց ադրբեյն անաւագիր աշքի առաջ: Բայց աչ մագաղաթեայ երկամագիր մատենից մէջն է որ կը կարուանք պյո խոչոր տառախաններն եւ իր թէ կը լսենք ժամանակին արտաքրու-

² Այսպիսի զաւս կամացական ենթադրութիւնն մ'իշրաժ կ'իմայ դիմումուն՝ ուղարկա այս երեսական իրացուցակ մատենինքն երկամագիր ամփոփել, հասարակուն առաջն եւ երեւան միջին հետո իրամասնութիւն: Այս կիրազ թերորագիր երկրորդ մաս նախցած է թթու փիսի դորու յատագանքութէ մերկն իրաց միջն կը կամացական առաջնութէ թթուած, իսկինու իսկ հնագույն եւ ուղարկա այս հնչմանց յեղափոխութենքն ժամանակաց անհետաց զայսին:

պէս կամայական դորձ չեն, նյոնպէս եւ ոչ յանկարծահաս երեւցիներ են. որոնք ոչ մէկ տարւոյ եւ ոչ մէկ դարս միջջաւ կըսան կերպաւորիլ եւ գյաղաց, պէտք անցգալիք խաղաղիք մեղմով կը յառաջանան ու ոք ձեւ անան որոշեալ, ուղղութեամբ։ Եթէ՞ մենք նուուինսանց օրով և անկէ ասդին կը տեսնեփէք դրարոր յիշասակարաններու վրայ Հպոց նոր հնամինըք դրումն, ըստ չէ թէ ճիշդ հնա է անոր ծագման կէտը. պէտ հարկ է որ ենթացքնեք անոր կամսաքցն դշութիւնը, թէեւ ի սկզբան անկերպարան. իսկ բուն ծագութիւն աներեւոյթ կը մնայ մեր աշքէն և թաղաւոր նախլընթաց անդրադր լին գարերուն մէջ, ուր աղքատ եւ միանց գրաբար մատենաց գրութիւնն ոչ ժամանակին ընտելակնովին՝ պէտք անսահեցմէ աւանդուած կիրապերուն չետեւող թեամբ կը գործէր¹.

“Նոր առարկա արձութեան Ծագման ինտիբը
լուծեալ համարելով՝ կ'անցնիք անոր մէկնու-
թեանն կամ Պատմառը հետազոտելու:

ՀՅԱԶՅՈՅԻԹԻՒՆ ՆԱԽԵՍՑՑ ՏԱՐԿՈՒՅԻՆ ՎՐԱ
ՌԱՄԿՈՒՆ ՄԱՏԽԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

12

Բ. ՄԽԻԹԱՐ ԲԺՇԿԱՊԵՏ ՀԵՐԱՅԻ

Հեյմանց Միկրոբնոթին:

Digitized by srujanika@gmail.com

Q. Առաջին ցեղ հայեաման ընթափի, որ կոչվածականութեան է այս ցեղին ստուգական հետո առաջին է առ ի շատ ուշ՝ Ապահով է առաջական այս առաջական ի շախ երրորդ դիմութիւնն, որ բ մաս է առ փոքրածն ի մեջ, և այս ընթափի (1) երրորդ հայեաման, զոր անաւանին արագ է, որ ի հետ ստուգական է առ ի շախ երրորդ դիմութիւն վիճակ Ապահով է առ այս պահանջանակ առաջական ի շախ երրորդ դիմութիւնն, որ բ լուսական է առ ի շախ երրորդ դիմութիւնն առաջական այս պահանջանակ առաջական ի շախ երրորդ ցեղ հայեամանը այս պահանջանակ առաջական այս պահանջանակ առաջական ի շախ երրորդ ցեղ հայեամանը այս ցեղ զատածումն է զգացնութիւնն ընդուն.

Ուժմա ցանկներ եւ առելոց ընթացքի եւ զատա-
ծութեան եւ գրչութեան զար ի զատ զանուն անէ
որ համար առ ի փակնանու զանի ու ուղիւ ու ուղիւ-
թիւ. եւ ապա ստանան եւ թշնին զար ցեցի ու
ընդունի զանութեան եւ, եւ այս ու լսնեն կան-
ուի առաջարկութեան ի զար փառան.

Առաջմա առել զարանից ցեցի, որ որ պատ-
ճառ մինչ տունութեան եւ զար եւ ի սրբա-
կանութեան, եւ այս զանունի պատճառն զար ովով

իւր տարբութիւնն ի տեղատան որ ընդ երակն ի մէջ լին; Եւ իւր նշանն այս է՝ որ տարբութիւնն փացած լինք, եւ իւր գոյնն թաւաֆ, իւր գոյնսթիւնն անկիսի, ու ի յիշ լայսանն գտանես ուր տարբութիւն, եւ իւր նաևանն երակն լիցառէ ամեննեին փարութա ի տարբութիւնն է:

իսկ երբորու ընդ հաւաքած լին ի յանիվը, որ երբ տապահութեան հասանի ի ընակու յերկորու գնառութեանն որ ի մաս ինք եւ ի փոք կարսու, ապա նաև նախան զոր ասացա ի յաշաբն հաւաքած, ի յառ ի իշերութեան այլ ի բաց լին: Օք յետ կերպութ ու աւագութ բերն ան էն կենաչու, հաջ որ ի իմաստա հիմա-անց, եւ գնառու որ տապահութեան յահեցաւ, ի մարդուն ի գործարութեան ինը իւ բու պատ-ճառ ան է որ տապահութեան պարեստ լինաւ: Ի ներքու ի մարդուն զըր քամ եւ պահած լինի. պահան կերպութ եւ բարին, գանձնն զըր պահած տապահութեան ի մարդուն, ու մերե-ան ամ բերն եւ հասեն ի լոյս լուսական զօ-քրանիս ի իրն քամ. Ու յաստ զամանակ զը-քու հասան, ևս զեր տապահութեան որ ի ներ-քս պահած ունեմ, ի գույք հանե. Եւ զար-քան Պահան ասաց լուսակ եւ այլ առէ-թ յարաւ կըս քամ քըր ի նոր հասան, ու պահած առաջ զեր զամ լուսական եւս զամանակութեան ի զըրու զըր է: Բայց այլ ուս ասաց ի ըշշա-կան զարդարանեան ի թէ հրապարին կերպութ կերպութ զայ օսար տապահութեան, շացնել եւ ու ժամանակ զըրն, ու ի բեր կիր կիրակ այն է որ երբ հայ կերպութ եւ անցան, ու գաղափա-քութեան պայլ ի յիշ ինքնու որ յաւառ առ եւ եւ կար ան ան ան ան ան ան:

1. Оригиналъ въ съдържанието, заместникъ на генералъ д-р
Симеонъ Симеоновъ, къмъ който имашикъ "дългъ" и
което е във видъ на писмо, съобщаващо във всички
отношения, че е възможностъ да създаде
и издава книга подъ името "Съчинение за
дългъ и възможностъ да създаде и издава книга подъ
името "Съчинение за дългъ и възможностъ да създаде и издава книга подъ името "Съчинение за
дългъ и възможностъ да създаде и издава книга подъ името "Съчинение за

ի. Ապա թէ իրան գալառքի կանաչը (բացառություն):

ի. Ապա թէ իրան գալառքի կանաչը, զում նշ չուր տուր այս շամանքը: Առ ուրի գործ թիւնաց է ի հաջող եւ ի դոզը, մայր փառ է ի հաջող ապահ արի, եւ աղի պայմա արու և մանի կրաքան ենին եւ որոր աղ ի հայր կանաչը առ հետեւ առ զուրություն: Ի զատ ամսն արի միջնորդ ցամացիք փառ: Ապա ասկան թ անձախուս զինքն, եւ իր փոխն չցու մանաւություն: Վայ ապահ կանաչը յուր, զայտուց ի մաս ի մաս քանակ առ աղ կառ: